

ชื่อเรื่อง ความคลาดเคลื่อนระบบการสืบค้นและติดตามแฟ้มเวชระเบียน โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง
Title Discrepancy of medical record tracking and retrieving system at
Lampang Cancer Hospital
ชื่อผู้เขียน อารดา ปาวงค์ (บธ.บ), วิลาวัณย์ พรหมปิงเครือ (วท.บ), นิรันุช จิตมั่น (บธ.บ)

บทคัดย่อ

แฟ้มเวชระเบียนมีความสำคัญต่อการให้บริการผู้ป่วย เนื่องจากหากการจัดเตรียมและนำส่งแฟ้มเวชระเบียนให้แก่หน่วยบริการล่าช้าทั้งในระบบนัด หรือที่มารับบริการรายวัน จะส่งผลให้การดูแลรักษาไม่ต่อเนื่อง หรือผิดพลาด เกิดการฟ้องร้อง และเป็นผลเสียกับโรงพยาบาล จากการทบทวนและวิเคราะห์ปัญหาจากการปฏิบัติงานเวชระเบียน โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง พบปัญหาสำคัญคือ มีความคลาดเคลื่อนในระบบการสืบค้นและติดตามแฟ้มเวชระเบียน ซึ่งมีรายงานอุบัติการณ์เกี่ยวกับการสืบค้นแฟ้มเวชระเบียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 0.02 เป็นร้อยละ 0.03 ในปี 2559 การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจึงศึกษาความคลาดเคลื่อนระบบการสืบค้นและติดตามแฟ้มเวชระเบียนเพื่อนำไปพัฒนาระบบการปฏิบัติงานเวชระเบียนโรงพยาบาลมะเร็งลำปางให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มเวชระเบียนของผู้ป่วยโรงพยาบาลมะเร็งที่ได้รับการเปลี่ยนสถานะแฟ้ม เดือนตุลาคม 2557 – เดือนมีนาคม 2559 ทั้งหมด 92,307 แฟ้ม เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย ประกอบด้วย แบบรายงานการเปลี่ยนสถานะแฟ้ม โปรแกรมระบบรายงาน MIS ของโรงพยาบาลมะเร็งลำปางพัฒนาโดยงานศูนย์ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง ซึ่งเชื่อมต่อเครือข่ายฐานข้อมูล HOSXP ของโรงพยาบาล และแบบตรวจสอบความถูกต้องของการเปลี่ยนสถานะแฟ้ม บันทึกข้อมูลลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษา พบว่า สาเหตุความคลาดเคลื่อนระบบการสืบค้นและติดตามแฟ้มเวชระเบียน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล บุคลากรไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของการเปลี่ยนสถานะแฟ้มเวชระเบียน ร้อยละ 82.62 ปัจจัยด้านเครื่องมือ การรายงานสถานะแฟ้มเวชระเบียนของโปรแกรมที่ใช้งานอยู่บางส่วนไม่ถูกรายงาน ร้อยละ 13.40 ปัจจัยด้านกระบวนการพบขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน หรือรัดกุม ร้อยละ 3.98 ความคลาดเคลื่อนระบบการสืบค้นและติดตามแฟ้มเวชระเบียนโรงพยาบาลมะเร็งลำปาง มีสาเหตุจาก ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านเครื่องมือ และปัจจัยด้านกระบวนการตามลำดับ ซึ่งงานเวชระเบียนจะนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำแนวทางปฏิบัติเพื่อลดการคลาดเคลื่อนระบบการสืบค้นและติดตามแฟ้มเวชระเบียนโรงพยาบาลมะเร็งลำปางต่อไป

คำสำคัญ: ความคลาดเคลื่อน การสืบค้น แฟ้มเวชระเบียน

บทนำ

งานเวชระเบียนมีหน้าที่ให้บริการลงทะเบียน จัดเก็บ ค้นหา จัดเตรียมแฟ้มเวชระเบียนให้พร้อมใช้งานกับการบริการทางคลินิก การปฏิบัติงานมีความเกี่ยวข้องกับบุคลากรและหน่วยงานต่างๆในโรงพยาบาลโดยยึดหลักการบริการทันเวลา พร้อมใช้ และข้อมูลถูกต้อง เนื่องจากหากแฟ้มเวชระเบียนจัดเตรียมและนำส่งหน่วยบริการล่าช้าทั้งในระบบนัด หรือที่มารับบริการรายวัน จะส่งผลให้การดูแลรักษาไม่ต่อเนื่องหรือผิดพลาดเกิดการฟ้องร้อง เป็นผลเสียกับโรงพยาบาล ปัจจุบันเวชระเบียนได้มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อสนับสนุนให้การสืบค้น ติดตามแฟ้มได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาจากการปฏิบัติงานที่พบบ่อยครั้ง เช่น สถานะแฟ้มเวชระเบียนไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดการสูญหายและทำให้สูญเสียระยะเวลาในการติดตามแฟ้ม ซึ่งจากข้อมูล เดือนตุลาคม 2557 – เดือน มีนาคม 2559 มีรายงานอุบัติการณ์เกี่ยวกับการสืบค้นแฟ้มเวชระเบียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เท่ากับ 0.02 แฟ้ม เป็น 0.03 แฟ้มในปี 2558 งานเวชระเบียนจึงมีความสนใจศึกษาสาเหตุของสถานะแฟ้มที่ไม่ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารจัดการเวชระเบียนต่อไป

วิธีการศึกษา

รูปแบบวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้จำนวนแฟ้มเวชระเบียนของผู้ป่วยโรงพยาบาลมะเร็งที่ได้รับการเปลี่ยนสถานะแฟ้ม เดือน ตุลาคม 2557 – เดือน มีนาคม 2559 ทั้งหมด 92,307 แฟ้ม ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล เดือน ตุลาคม 2558 – เดือน มีนาคม 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบรายงานการเปลี่ยนสถานะแฟ้ม 2)โปรแกรมระบบรายงาน MIS โรงพยาบาลมะเร็งลำปางพัฒนาโดยงานศูนย์ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง ซึ่งเชื่อมต่อเครือข่ายฐานข้อมูล HOSXP ของโรงพยาบาล 3) แบบตรวจสอบความถูกต้องของการเปลี่ยนสถานะแฟ้ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการศึกษา

จำนวนแฟ้มทั้งหมดที่ได้นำมาศึกษาตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2557 – เดือนมีนาคม 2559 มีจำนวน ทั้งหมด 92,307 แฟ้ม พบแฟ้มที่เปลี่ยนสถานะไม่ถูกต้องมีจำนวนทั้งหมด 679 แฟ้ม เท่ากับร้อยละ 0.73 ของจำนวนแฟ้มที่ศึกษา เมื่อแยกตามจุดที่ปฏิบัติงาน พบแฟ้มที่เปลี่ยนสถานะ ไม่ถูกต้องอยู่ในจุด scan OPD มากที่สุดจำนวน 252 แฟ้ม (ร้อยละ 37.11) รองลงมา ได้แก่ จุด scan รังสีรักษา จำนวน 200 แฟ้ม (ร้อยละ 29.46) จุดเตรียมผู้ป่วยนัด จำนวน 100 แฟ้ม (ร้อยละ 14.73) จุด scan เคมีบำบัด จำนวน 86 แฟ้ม (ร้อยละ 12.67) จุดลงทะเบียนผู้ป่วยนอน รพ. จำนวน 40 แฟ้ม (ร้อยละ 5.89) และ จุดศึกษาวิจัย จำนวน 1 แฟ้ม (ร้อยละ

0.14) และเมื่อแยกตามประเภทแฟ้มที่ให้บริการ พบว่า แฟ้มที่เปลี่ยนสถานะไม่ถูกต้องเป็นกลุ่มแฟ้มในระบบ
นัด จำนวน 255 แฟ้ม (ร้อยละ 37.56) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มแฟ้มผู้ป่วยมารับบริการรายวัน จำนวน 166
แฟ้ม (ร้อยละ 24.45) กลุ่มแฟ้มเตรียมนัด จำนวน 100 แฟ้ม (ร้อยละ 14.73) กลุ่มแฟ้มที่ยืมรายวันจำนวน 80
แฟ้ม (ร้อยละ 11.78) กลุ่มแฟ้มลงทะเบียนผู้ป่วยนอน รพ. จำนวน 40 แฟ้ม (ร้อยละ 5.89) กลุ่มแฟ้มใช้
หลายคลินิก จำนวน 27 แฟ้ม (ร้อยละ 3.98) กลุ่มแฟ้มที่เก็บไว้ที่คลินิกมากกว่าหรือเท่ากับ 7 วัน จำนวน 10
แฟ้ม (ร้อยละ 1.47) และกลุ่มแฟ้มสำหรับศึกษาวิจัย จำนวน 1 แฟ้ม (ร้อยละ 0.14)

สรุปและวิจารณ์ผลการศึกษา

การศึกษาสถานะแฟ้มเวชระเบียนที่ไม่ถูกต้อง พบว่า สาเหตุอันดับแรกคือ ปัจจัยด้าน
บุคคลโดยบุคลากรไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของการเปลี่ยนสถานะแฟ้มเวชระเบียน เป็น ร้อยละ 82.62 สาเหตุ
อันดับที่สองคือ ปัจจัยด้านเครื่องมือโดยการรายงานสถานะแฟ้มเวชระเบียนของโปรแกรมที่ใช้งานอยู่บางส่วน
ไม่ถูกรายงาน ร้อยละ 13.40 สาเหตุอันดับสุดท้ายคือ ปัจจัยด้านกระบวนการโดย ขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่
ชัดเจน หรือรัดกุม ร้อยละ 3.98 จากข้อสรุปทั้งหมดผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะการแก้ไขสาเหตุของข้อมูลสถานะแฟ้ม
เวชระเบียนที่ไม่ถูกต้อง

1. พัฒนาแนวทางปฏิบัติการระบุสถานะแฟ้มเวชระเบียนให้ถูกต้อง
2. พัฒนาโปรแกรมการรายงานสถานะแฟ้มเวชระเบียนให้รวดเร็ว ถูกต้อง
3. ส่งเสริมการบริหารทรัพยากรขององค์กรอย่างคุ้มค่า ประหยัด สามารถลดอัตราการออกแฟ้มแทน
หลังจากการแก้ไขปัญหาด้วยข้อเสนอแนะทั้งสามข้อแล้วผู้วิจัยมีเป้าหมายสูงสุดที่จะพัฒนาสถานะของ
แฟ้มเวชระเบียนมีความถูกต้องทั้งหมด 100%

โรงพยาบาลมะเร็งลำปาง
กรมการแพทย์